

IFLAs erklæring om bibliotek og åndsfrihet

Denne erklæringen er utarbeidet av IFLA/FAIFE, og godkjent av IFLAs hovedstyre den 25. mars 1999 i Haag, Holland.

[Alarabia](#), [Balgarski](#), [Bangla](#), [Bosanski](#), [Cesky](#), [Chaltibhasa](#), [Dansk](#), [Deutsch](#), [English](#), [Español](#), [Farsi](#), [Français](#), [Hangul](#), [Hrvatski](#), [Íslenska](#), [Italiano](#), [Kartuli](#), [Lietuviskaj](#), [Magyar](#), [Nederlands](#), [Nihongo](#), [Polski](#), [Português](#), [Russkij](#), [Shqip](#), [Srpski](#), [Suomeksi](#), [Svenska](#), [Tagalog](#), [Tamil](#), [Türkçe](#), [Viet](#), [Zhongwen](#) (simplified), [Zhongwen](#) (traditional)

IFLA (Den internasjonale føderasjonen av bibliotekorganisasjoner og -institusjoner) støtter, forsvarer og arbeider for å fremme åndsfrihet slik det er fastslått i FNs Menneskerettighetserklæring.

IFLA peker på at retten til å formidle kunnskap, kreative ideer og intellektuell aktivitet, samt å gi offentlig uttrykk for meninger, er en grunnleggende menneskerettighet.

IFLA mener at retten til viten og retten til ytringsfrihet er to sider av samme sak. Retten til viten er en betingelse for tanke- og trosfrihet; tanke- og ytringsfrihet er nødvendige vilkår for retten til fri informasjonstilgang.

IFLA fastslår at forpliktelsene i forhold til åndsfriheten er et sentralt ansvarsområde for all bibliotek- og informasjonsvirksomhet.

IFLA oppfordrer derfor bibliotek og bibliotekansatte om å stå fast på prinsippene om åndsfrihet, uhindret adgang til informasjon og ytringsfrihet, samt å anerkjenne bibliotekbrukerens krav på fortrolighet.

IFLA oppfordrer sine medlemmer til å arbeide for aksept og realisering av disse prinsippene. På denne måten vil IFLA bevirke at;

- Bibliotekene gir adgang til informasjon, ideer og uttrykk for skapende fantasi. De fungerer som inngangsporter til kunnskap, ideer og kultur.
- Bibliotekene skaffer til veie avgjørende støtte til livslang læring; selvstendige beslutninger og kulturell utvikling så vel for enkeltmennesker som for grupper.
- Bibliotekene bidrar til utviklingen og opprettholdelsen av åndsfrihet og bistår til å trygge fundamentale demokratiske verdier og allmenne borgerrettigheter.
- Bibliotekene har ansvar både for å garantere og å legge til rette adgangen til kunnskapsformidling og intellektuelt arbeid. I en slik sammenheng er det viktig at bibliotekene skaffer til veie, tar vare på og gjør tilgjengelig et bredest mulig tilbud av stoff, som skal reflektere samfunnets forskjeller og mangfoldighet.
- Bibliotekene skal sikre at utvalget av og tilgjengeligheten til bibliotekets materiell og service blir styrt av faglige og ikke av politiske, moralske eller religiøse avveininger.
- Bibliotekene skal selv fritt anskaffe, organisere og formidle sitt tilbud og informasjon, og motsette seg enhver form for sensur.
- Bibliotekene skal sørge for at deres materiell og service er tilgjengelig for alle brukere uten forskjell. Det må ikke skje diskriminering på grunnlag av rase, tro, kjønn, alder eller noen annen årsak.
- Bibliotekenes brukere skal ha rett til diskresjon og anonymitet. Bibliotekarere og andre bibliotekansatte må ikke oppgi brukernes identitet eller hvilke materiell de benytter til utenforstående.
- Offentlig finansierte bibliotek og som er tilgjengelige for allmennheten skal holde fast ved prinsippene om åndsfrihet.
- Bibliotekarere og andre bibliotekansatte i slike bibliotek har plikt til å verne om disse prinsippene.
- Bibliotekarere og annet fagpersonale ved bibliotek skal oppfylle sine forpliktelser såvel overfor sin arbeidsgiver som overfor brukerne. Dersom det oppstår konflikt mellom hensynet til arbeidsgiver og til bruker, skal forpliktelsen overfor brukeren gå foran.